

דעם רבינ'ס

עוכם

תצוה תשפ"ב
גליון 80

אייערע קינדער זאלט איר מודיע זיין
וואס דא האט זיך גיטאן (שיהר"ן ר"ט)

דער ריינער קוואל

א גוטן לעכטיגן שבת פאר אלע טייערע קינדער

טייערע קינדערלעך. די וואך אין די פרשה לערנט אונז רבי נתן זייער אן אינטערסאנטע למוד. לאמיר קודם אריינשפאצירן אין א חדר פון קינדער - וועלן מיר זען דארט פארשידענע סארטן קינדער.

רבי נתן זאגט אז כלל ישראל ווערט צוטיילט און זיבן כתות. דאס מיינט אז עס קען זיין אז אין דיין כתה אליין איז דא אפאר כתות פון קינדער! קינדער וואס זענען זייער קלוג

אלעמאל ארויס פון די שיה! אדער קינדער וואס די הענט קען זיי נישט איינרוען פאר איין סעקונדע! בקצור קינדער מיט אלע סארטן מדות. מיר האבן אויסגעוועקנט זיבן סארטן קינדער, קעגן די זיבן רען פון די מנורה.

די פרשה הייבט זיך אן 'ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליה שמן זית זה'. זאגט רבי נתן אזוי: דער אויבערשטער זאגט פאר משה

רבינו ויקחו אליה, משה דער גרויסער צדיק ער קען אויפנועקן און ליכטיג מאכן אלע אידישע קינדערלעך - די נשמה פון די אידן וואס

גם יבולין לנשב על הספר ויסברו אתרים שהוא לומר, הוא נבול אז לנבר בינו לבין קונו. (שבת דף ר"ג)

אוי אז אבינו אורבא
ויליגע תנאים בעיני
כיום אויכערטע פאר מיר
אין דארף א
גרויסע זשעל...

מיט שארפע קעפ, עס איז דא אזעלכע קינדער וואס זענען מער צו די שטארקע זייט, מען קען זיי נישט רירן פון פלאץ; ווידער איז פארהאן קינדער וואס זענען פונקט אינמיטן - זיי זענען נישט צו שארף און נישט צו פשוט.

פארהאן קינדער וועלכע זענען אויסגעצייכנט מיט דער ענגן פון קדושה - זיי היטן זיך זייער אפ די אויגן, פארהאן קינדער מיט תמימות, זיי לעבן מיט אמונה און שמחה. אין דיין חדר איז מסתמא אויך דא קינדער וואס קענען נישט איינזיצן די פיסעלעך טאנץ זיך זיי

זייער שורש קומט פון די הייליגע ווערטער פון די תורה.

גיבט די תורה א באפעל פאר משה רבינו 'ואתה תצוה א לשון פון צותא נעם צוזאם - באהעפט צוזאמען די אידן' אויפן צדיק ליגט אן אויפגאבע אז אלע אידן זאלן באקומען א ליכטיגקייט און זיי זאלן וויסן פון באשעפער. אבער פון אוינזער זייט ליגט אויך אן אויפגאבע

העלף מיר שלעפון!

ניין יאר איז אריבער זייט ר' צבי אריה דער זון פון רבי אהרן - דער רב פון ברסלב האט חתונה געהאט, אבער לידער האט ער נאכנישט זוכה געווען צו קינדער.

אזוי ווי עס האט זייער ווי געטון פאר דער ווייב פון ר' צבי אריה אז זי האט נאכנישט קיין קינדער, איז זי געקומען מיט א געוויין צו רבי נתן און ער האט איר צוגעזאגט אז איר ישועה איז זייער נאנט!

יאר תקפ"ה א קורצע צייט פאר עס האט זי געענדיגט די צען יאר פון זייער חתונה, איז געבוירן געווארן ביי זיי אין שטוב אין אינגעלע! מזל טוב! מען האט גערופן דאס קינד 'נחמן' - אויפן הייליגן רבי'נס נאמען.

דער קליינער נחמן, [שפעטערע יארן, דער טשערניער רב] האט באקומען א מתנה פון הייליגן באשעפער, גאר א ספעציעלן זכרון וואס מאכט זיך נישט געווענליך, ער האט געהאט א געוואלדיגע התמדה, און אזוי איז ער געזעסן טאג און נאכט אין געלערנט די הייליגע תורה.

אין טאג זייענדיג א קינד פון צען יאר אלט, איז געקומען צוגיין א פארקויפער פון ספרים אין בית המדרש. ער שטעלט אויף א טיש און לייגט אויס ספרים וואס שטייען צום פארקויפן. דער קליינער נחמן פארטיפט זיך אין איינע פון די הלכה ספרים, ער איז אריבערגעגאנגען דעם ספר פון דעקל צו דעקל!

ער גייט צו צום פארקויפער, "וויפיל קאסט דער ספר?" "דער מוכר האט אים געבעטן גאר א הויכע פרייז. האט נחמן פרויבירט זיך איינבעטן ער זאל עס פארקויפן פאר ביליגער, און צוגעלייגט: "איה קען שוין סייזוי דאס גאנצע ספר אויף אויסעווייניג, איה

האב עס יעצט דורכגעבליקט!" דער פארקויפער צולאכט זיך פון די השגות פון דעם קליין אינגל, אבער צו זיין וואונדער, האט דאס קינד איבערגעזאגט אויף אויסערווייניג א לאנגע תשובה פון דעם ספר וואס איז געווען געשריבן אויף פופצן בלעטער אן איבערצוהיפן קיין שום פרט.

ווען זיין טאטע ר' צבי אריה האט דאס געהערט, האט ער גוזר געווען ער זאל דאס מער נישט טון אלס חשש פון אן 'עין הרע'.

די יארן ווען רבי נתן איז געווען פארטריבן אין שטאט נעמירוב - ווען די שטאט-ראט האבן אים פארטריבן פון זיין שטוב אין ברסלב, האט ר' צבי אריה געשיקט זיינע צוויי זון: נחמן, עלעוו יאר אלט, און זיין אינגערע ברודער חיים קיין נעמירוב, זיי זאלן לערנען תורה און יראת שמים ביי רבי נתן. אזוי האבן די צוויי זוכה געווען זיך צו ווארימען אונטערן שאטן פון דעם גרויסן בוים.

ליקוטי עצות געדריקט יאר תרכ"ט

נאך די פטירה פון רבי נתן פלעגט דער טשערניער רב אפטער זען רבי נתן אין חלום. איינמאל האט ער געזען אין חלום ווי רבי נתן טראגט צוויי

גאר גרויסע ספרים אין זיינע הענט, און רופט זיך אן צום טשערניער רב: "דו זעסט? די ספרים האב איה ארויסגעגעבן, עס איז מיר זייער שווער צו שלעפן, איה דארף האבן איינער זאל מיר העלפן!! געמיינט האט רבי נתן מיט דעם אז ער דארף הילף, מען זאל מפרש זיין און מבאר זיין זיינע ספרים.

ער האט פון דאן גענומען אויף זיך צו משמש זיין רבי נתן און האט ארויסגעגעבן דעם ספר 'לקוטי עצות החדש', א פארקערצערונג פון אלע ספרים פון לקוטי הלכות, דעם ספר האט ער גערופן "אוצר היראה" דאס איז פיר/פינף בענדער צוטיילט לויט מדות און לויט די זמנים פון יאר.

הפֿללי וואס איך האב די לעצטע מינוט אריינגעכאפט אין מירן?

נפתלי: נאך ווי איך געדענק, דו האסט תשובה געטון די לעצטע מינוט נאך לויפן צו די פייגעלעך..

זלמן: זענע נאכט ווען איך בין אהיימגעקומען, בין איך אריין אין בעט נאכן ליינען קריאת שמע און אנגרייטן נעגל וואסער, איז מיין קישן נאס געווארן פון טרערן.

נפתלי: עפעס איז געשען צו איינעם פון ענקער משפחה? פארוואס האסטו געוויינט?

זלמן: ניין, דאס איז געווען א געוויין פון שמחה, רבי שמעון בן יוחאי האט מיר געגעבן עפעס א הרהור תשובה, איך ווייס נישט פונקט וואס, עפעס האט זיך געריקט אין מיין הערצעלע.

טאטע: זלמן!! צו וועם רעדטסטו אויפן טעלעפאן?

זלמן: איין מינוט, מיין טאטע רופט.... איך רעדט צו נפתלי!!

נפתלי: איך קען דיר רופן אן אנדערס מאל, אויב דו ביסט פארוואקסען.

זלמן: איך מאך עס בקצור נפתלי, הערסט? איך בין געווארן א נייער אינגל, איך מאך יעדן טאג א טענצל זייט זענעם תיקון הפללי. איך נעם

מינע קליינע ברידער מען צינדט אן מוזיק און מען טאנצט, די גאנצע משפחה טאנצט מיט! איך מיין עס זייער ערנסט...

נפתלי: איך טאנץ מיט אויפן טעלעפאן!!

זלמן: יא, פון מירן, שמן ששון, איז געווארן שמחה וששון.

נפתלי: יא מיין רבי האט היינט גערעדט פון שמן

מאנסי, ניו יארק

נפתלי: העלא, איך קען רעדן צו זלמן?!

טאטע: זלמי האסט טעלעפאן!!

זלמי: איך?! ווער רופט מיר?! א גוטן! ווער איז דאס?

נפתלי: דאס בין איך נפתלי, דו דערקענסט שוין נישט מיין קול, איך בין שוין צוריק אינדערהיים אין מאנסי.

זלמן: נפתליiiiiiiii!! וואס מאכסטו מיין טייערער באליבטער קאזין?

נפתלי: איין

מינוט... איך רעדט צו זלמן?!

זלמן: יא דו רעדסט צו זלמי, פארוואס טראכסטו נישט אז

נפתלי: דו

ביסט עפעס אויסטערליש פרייליך, אויפגעלייגט,

אויפגעמינטערט. עפעס האט זיך אין דיר דראקטיש געטוישט זייט איך האב צו דיר גערעדט פאר צוויי וואכן צוריק אין ארץ ישראל!

זלמן: יא יא, נפתלי, דו געדענקסט שוין נישט?

נפתלי: וואס דארף איך געדענקען?!

זלמן: די האסט שוין פארגעסן דעם תיקון

דער בעל תפלה
~9~

פון געלט. (ווארין דאך דעם וועג וואס סע איז צו דער שווערד, דאך דעם נעמט מען זיך ארויס פון דער תאנה פון געלט כפ"ל).

האט די מדינה צו גינעמען זיין עצה. און האבין ארויסגעשיקט די גרויסע לייט פון זיי וואס זיי זענען ביי זיי גיווען גאטין, אז זיי זאלן אין איינעם גיין מיט דעם ממונה צו דער שווערד ה"ל. (און די גאטין דהיינו די עשירים זייערע וואס זיי זענען גינאנגען מיט דעם ממונה, זענען בודאי גינאנגען אנגיטאן אין צירונג פון גאלד און זילבער, ווארין דאס איז זיך ביי זיי דער עיקר גיווען).

זענען זיי אין איינעם גינאנגען, דער ממונה מיט די גרויסע לייט פון דער מדינה וואס זיי הייסן ביי זיי גאטין.

האט דער ממונה מודיע גיווען די זאך צו גבור, באשר ער גייט מיט זיי זוכין דאס ארט פון דער שווערד. און זיין פוונה איז - טאמער וועט ער זוכה זיין אין וועג צו גיפינען דעם מלך מיט די לייט.

האט זיך דער גבור אנגירופין. איך וועל אויך גיין מיט דיר האט זיך דער גבור פארשטעלט. (כדי די לייט וואס זיי גייען מיט דעם ממונה זאלן נישט וויסן אז ער איז דאס דער גבור אליין) און איז אויך גינאנגען מיט דעם ממונה.

(און דער ממונה פלעגט זיי בודאי אויך זייער שטרופן אויף זייער שלעכטן וועג וואס זיי זענען אריין גיפאלן אין דעם געלט, נאר ער האט זיי נישט גיקאנט ארויס פירן דערפון. ווארין זיי זענען שוין דרינגען זייער איינגיארצילט גיווען. נאר פון דעסט וועגן פארט מחמת דער בעל תפלה און דער ממונה האבין שוין מיט זיי פיל גישמוסט זענען זיי שוין אביסל מבולבל גינארין. און זיי פלעגן זאגן. אַרְבָּא, נעמט אונז ארויס דערפון. חאטשע זיי האבין זיך נאך גיהאלטן שטארק אין זייער נארישער דעה, און האבין נאר נישט גינאלט ארויס פון זייער נארישקייט. נאר זיי פלעגן שוין פארט זאגן אז מען האט זיי גישטרופט. אַרְבָּא. אז סע איז יא אזוי, אז מיר זענען אין טעות. נא נעמט אונז ארויס פון אונזערע נארישקייט).

האט דער ממונה זיך אנגירופין צו דער מדינה. איך וועל אייך געבין איין עצה (אקעגין דעם גבור) ווארין איך ווייס דעם כח פון דעם גבור פון וואנעט ער נעמט זיין גבורה. און האט זיי דערציילט די זאך פון דער שווערד ה"ל וואס פון דארט נעמט דער גבור זיין גבורה. בכך וועל איך מיט אייך גיין צו דעם ארט פון דער שווערד ה"ל, און דאך דעם וועט איר קענען באשטיין אקעגין דעם גבור. (ווארין איר וועט זיך אויך נעמען גבורה פון דארט).

און די פוונה פון דעם ממונה איז גיווען, אז זיי וועלן שוין אהין קומען צו דעם ארט פון דעם שווערד. וועלן זיי זיך שוין ארויס פון זייער תאנה

דעמאלט האבין די לייט פון דער מדינה זיך אויסגייןליבין אז דער עיקר איז חכמה, און האבין זיך אויף גינומען א גרויסן חכם פאר א מלך. גישט לאנג, האבין זיי גיפונען זייער א ווילד גרויסן חכם וואס ער איז משונה א גרויסער חכם זייער. האט אים דעם מלך מוחל גיווען די מלוכה, האבין זיי אים אויפגענומען פאר א מלך. ווארין ביי זיי איז דער עיקר חכמה.

האבין די דריי גיזאגט (דהיינו דער ממונה מיט דעם גבור מיט דעם בעל תפלה) אז סע האט א פנים אז דאס מוז זיין אונזער חכם (דהיינו דער חכם פון דעם מלך) האבין זיי גיבעטין. אויב סע איז מעגליך אז מען זאל זיך זעהן מיט אים האט מען זיי גיענפערט, "מען מוז מעלדיווען", זענען זיי גיגאנגען און האבין גימעלדיוועט האט ער גיהייסן זיי אריין גיין.

זענען זיי (דהיינו די דריי) אריינגעקומען צו דעם חכם וואס ער איז גינארין מלך אין דער מדינה. האבין זיי זיך איינס דאס אנדערע דערקענט ווארין דער חכם. דאס איז טאקע גיווען דער חכם פון דעם מלך הנ"ל. איז בודאי דארט גיווען א גרויסע שמחה. שמחות און בכיות. ווארין זיי האבין גיוויינט ווי גיפינט מען נאך דעם מלך מיט די איבריגע.

האבין זיי גיפרעגט דעם חכם. אויב ער ווייסט גישט פון דער יד פון דעם מלך. האט ער זיי גיענפערט. אז די יד איז ביי אים. נאר זינט דעמולט אז זיי זענען צושפרייט גינארין דורך דעם רוח סערה. פון דעמאלט אן וויל ער גאר גישט אריינקוקן אין דער יד אריין. ווארין די יד קער נאר צום מלך אליין. נאר ער האט זיך אויסגעקריצט דאס גישטאלט פון דער יד אויף א שטיין פדי סע זאל אים אביסיל נוצין צו זיין זאך. אבער אין דער יד אליין קוקט ער גאר גישט אריין.

האבין זיי גישמוסט מיט דעם חכם. ווי אזוי ער איז אהער גיקומען האט ער זיי דערציילט. אז

האבין זיי זיך מיישב גיווען (דער ממונה מיט דעם גבור) זיי וועלן דאס מודיע זיין דעם בעל תפלה אויך. האבין זיי אים מודיע גיווען. האט זיך דער בעל תפלה אנגירופין. ער וויל אויך גיין מיט זיי.

איז דער בעל תפלה צו זיי גיגאנגען. און דער בעל תפלה האט אנגעזאגט זיינע לייט. איידער ער איז אוועקגעגאנגען. אז זיי זאלן דרויף מתפלל זיין אז השם יתברך זאל זיי מצליח זיין זייער וועג. אז זיי זאלן זוכה זיין צו גיפיען דעם מלך מיט די לייט. ווארין דער בעל תפלה פלעגט תמיד דרויף מתפלל צו זיין, אז סע זאלן זיך אפזיכין דער מלך מיט די לייט. און פלעגט תמיד הייסן זיינע לייט אז זיי זאלן אויך דרויף מתפלל זיין. און ער האט זיי גימאכט תפילות וואס זיי זאלן דרויף מתפלל זיין. און איצט ווי ער האט גינאלט גיין צו דעם ממונה מיט דער גבור פדי זיי זאלן אינאיינעם גיין זוכין דעם מלך מיט זיינע לייט, האט ער זיי נאך מער אנגיזאגט אז זיי זאלן דרויף מתפלל זיין תמיד. אז זיי זאלן זוכה זיין צו גיפיען זיי.

איז דער בעל תפלה גיקומען צו דעם ממונה מיט דעם גבור איז בודאי צווישן זיי גיווען א גרויסע שמחה. שמחות און בכיות פנ"ל.

זענען די אלע דריי גיגאנגען אין איינעם. דהיינו דער ממונה און דער גבור און דער בעל תפלה. און די גאטין דהיינו די גרויסע לייט פון דער מדינה זענען מיט זיי גיגאנגען.

זענען זיי גיגאנגען און גיגאנגען. זענען זיי אנגינקומען צו איין מדינה. איז דארטין גישטאנען ווארטס ביי דער מדינה. האבין זיי גיפרעגט די ווארטס. וואס פאר א מדינה איז דאס און ווער איז ביי אייך דער מלך? האבין די ווארטעס גיענפערט. באשר דעמולט אז דער רוח סערה איז גיווען, וואס דעמאלט איז די וועלט צוטיילט גינארין אויף פמה פתות (דהיינו אויף פיל דעות וואס איטליכע פתה האט גיהאט איין אנדערע דעה פנ"ל)

דערפון. און דער חכם האט זיי אויף גיענפערט. אז ער האט אויף גיהערט פון דעם מלך. אז פון אלע תאוות קאן מען ארויס נעמען. נאר פון דער תאוה פון געלט קאן מען נישט ארויס נעמען. סיידן דאך דעם וועג וואס סע איז פארהאנדן צו דער שווערד פנ"ל.

האט דער חכם גיזאגט. ער וועט אויף גיין מיט זיי זענען זיי אלע פיר גיגאנגען. און די גאטין (דהיינו די עשירים פון דער מדינה) זענען אויף מיט זיי גיגאנגען.

זענען זיי גיקומען צו איין מדינה. האבין זיי אויף גיפערעט די ווארטס. וואס פאר א מדינה איז דאס און ווער איז אייער מלך. האט מען זיי גיענפערט. באשר דעמולט אז דער רוח סערה איז גיווען. דעמולט האבין זיך די לייט פון דער מדינה אויס גיקליבן. אז דער תכלית איז דער דיבור. האבין זיי אויף גינומען. א דברן א בעל לשון פאר א מלך. דערנאך האבין זיי גיפונען זייער א גרויסן בעל לשון ומליצה און א דברן. האבין זיי אים אויף גינומען פאר איין מלך. ווארין דער מלך האט אים מוחל גיווען די מלוכה ווייל ער איז אזוי א בעל לשון.

האבין זיי זיך גישטויסן דאס מוז בודאי זיין דער מליץ פון אונזער מלך הנ"ל. האבין זיי אויף גיבעטן אויב סע איז מעגליך זיך צו זעהן מיט דעם מלך. האט מען זיי גיענפערט. מען מוז מעלדינען האט מען גימעלדינעט האט ער גיהייסן אז זיי זאלן אריין קומען.

זענען זיי אריינגעקומען צו דעם מלך. און דאס איז גיווען דער מליץ פון דעם מלך. האבין זיי זיך דערקענט איז גיווען צווישן זיי אויף זייער א גרויסע שמחה און בכיות. איז דער מליץ מיט זיי אויף גיגאנגען.

זענען זיי ווייטער גיגאנגען זוכין. טאמער וועלן זיי גיפנען די איבריגע. ווארין זיי האבין גיזעהן אז השם יתברך העלפט זיי. זיי גיפנען אלע

זינט דעמולט אז דער רוח סערה איז גיווען איז ער גיגאנגען ווי ער איז גיגאנגען. (און ווי ער איז גיגאנגען, איז ער איבער גיגאנגען אלע נאר איבער זיי דריי דהיינו איבער דעם ארט פון דעם בעל תפלה מיט דעם גבור מיט דעם ממונה איז ער נישט איבער גיגאנגען) ביז די מדינה האבין אים גיפונען. און האבין אים אויף גינומען פאר א מלך. און לעת עתה דערווייל מוז ער זיי פירן ווערליג זייער וועג. ווערליג זייערע חכמות. ביז דערנאך וועט ער זיי ארויס פירן אויף דעם רעכטן אמת.

האבין זיי גישמוסט מיט דעם חכם. מכח דער מדינה וואס זיי זענען אזוי פארפירט גיווארין אין דעם געלט. פנ"ל. און זיי האבין גיזאגט ווען מיר זאלן מער נישט פארנווארפן ווערין. און צושפרייט ווערין. נאר פון דער מדינה וועגן כדי מען זאל זיי פאררעכטן און אים קערן צום אמת, איז אויף פדאי. ווארין די זענען אזוי פארפירט גיווארין.

ווארין צום אמת די אלע פתות הנ"ל וואס איטליכע האט זיך אויסגעקליבן איר נארישקייט. די האבן גיוואלט פבוד. און די רציחה וכו' פנ"ל. זענען זיך אלע פארפירט גיווען. און מע האט זיי אלע באדארפט ארויס פירן אויף דעם רעכטן תכלית. ווארין אפילו די פיתה וואס זיי האבין זיך אויס גיקליבן אז דער תכלית איז חכמה. די האבין אויך נישט דערלאנגט דעם אמת'ן תכלית. און זיי באדארף מען אויף ארויס פירן דערפון. ווארין זיי האבין זיך גיהאלטן אין חכמות היצוניות און אפיקורסית. לושמיר פון אלע נארישקייט קאן מען גרינגער ארויספירן. אבער די דאזיגע. זענען אזוי פארפירט גיווארין אין דער עבודה זרה פון געלט. און זיי זענען דרינען אזוי אריין גיפאלן. וואס סע נישט גימאלט זיי ארויס צו נעמען

צו ענטפערן די בחינות און אריינגיין אינעם
גורל, 02-5-3333-72
5-158-329-9149 646-518-1095

א' דיכטיגא פסוק

המשך פון זייט 3

זיט זך, אפֿשר האט עס א שייכות צו די זאך?

זלמן: קען זיין! נא נפֿתלי, דו ביסט דאך א מחדש, אפֿשר קענסטו עפעס צוזאמפֿלעכטן?

נפֿתלי: יא, ר' נתן קען אויף זיכער העלפֿן מיט דעם. ר' נתן זאגט אז די עגל איז געקומען פון טרויעריגע חברה, די איין זענען געווען בעצבונת, האבן זיי ליידער געטון אזא הארבע זאך. וואס האט דער באשעפער זיי געהייסן טון פֿדי דאס צו פאררעכטן?

זלמן: בויען א משפֿן...

נפֿתלי: וואס האט א משפֿן צוטון מיט שמחה, הע זלמי?

זלמן: איה ווייס נישט...

נפֿתלי: רבי נתן ווייסט יא! די איין האבן געברענגט די נדבות מיט א 'גוטע פֿרייליכע הארץ' די שמחה זייערע איז געווען אזוי שטארק, אז זיי זענען געווארן נאך מער און מער און נאך מער פֿרייליך, ביז מען האט געענדגט בויען דער משפֿן האט מען גלייך אנגעציינדן די מנורה מיט די 'שמן משחת קודש' וואס דאס ווייזט אויף גאר א גרויסע שמחה, "שמן ששון..."

זלמן: אקעי איה דארף שוין גיין זיך לייגן שלאפֿן, איה זאל קענען אויפֿשטיין פֿרי. איה האף אז די אלע קינדער וואס הערן אונטער אונזער שמועס וועלן אויך כאפֿן א טענצל, און זיך מיטפֿרייען אז מיר ווייסן פון אזא רבי'ן וואס גיבט א תיקון פאר יעדן איד.

נפֿתלי: מיט טוען אינאיינעם זיין, דארפֿן מיר בוודאי פֿרייליך זיין...

זלמן: א גוט שבת

מאל זייערע חברים. און זיי האבן דאס אלץ אנגי האנגען אין דעם זכות פון זייער פֿשר'ן בעל תפלה וואס ער איז תמיד מתפלל דרויף. און דורך זייער תפילות זענען זי זוכה אלץ צו גיפֿנען זייערע חברים.

זענען זיי ווייטער גיגאנגען טאמער וועלן זיי נאך גיפֿנען די איבריגע. זענען זיי גיגאנגען און זענען גיקומען צו איין מדינה און זיי האבן אויך גיפֿרעגט וואס פאר א מדינה איז דאס און ווער איז אייער מלך. האט מען זיי גיענפֿערט אז זיי זענען פון דער פֿיתה וואס זיי האבן זיך אויסגיקליבן אז דער תכלית איז אז מע זאל שיכור'ן און פֿרייליך זיין האבן זיי זיך אויך גינמען עפעס א שיכור פאר איין מלך. ווארין ער איז תמיד פֿרייליך. דערנאך האבן זיי גיפֿונען איין מענטשן וואס ער איז גיזעסין אין איין ים פון וויין איז ער זיי זייער וואויל גיפעלין בעסער. ווארין דער איז זיך בוודאי זייער א גרויסער שכור ווארין ער זיצט זיך אין א ים פון וויין האבן זיי אים אויך גינמען פאר א מלך.

האבן זיי אויך גיבעטן מען זאל זיך מיט אים זעהן איז מען גיגאנגען און מע האט גימעלדיועט. זענען זיי אריינגאנגען צו דעם מלך און דאס איז גיווען דער אוהב נאמן פון דעם מלך וואס ער איז גיזעסין אין דעם ים פון וויין וואס ער איז גיווארן פון די רייד פון דעם מליץ וואס ער האט גיטרייסט זיי פֿנ"ל. (און די מדינה האט גימיינט אז ער איז א גרויסער שיכור ווייל ער זיצט אין א ים פון וויין האבן זיי אים אויך גינמען פאר א מלך).

ווי זיי זענען אריין גיקומען צו אים. האבן זיי זיך דערקענט איינס דאס אנדערע איז צווישן זיי גיווען איין גרויסע שמחה און בכיות פֿנ"ל. איז דער אוהב נאמן אויך גיגאנגען מיט זיי.

המשך פון זייט 1

אין מדרש די וואך ווערט אויסגעשמוסט דער ענין פארוואס אידישע קינדער זענען צוגעגליכנט צו אן איילבירטן בוים - א זית?! זאגט דער מדרש ווייל אזוי ווי דער איילבירט ווערט אראפגעקלאפט פון דעם בוים, דערנאך צעקלאפט מען אים, מען לייגט אים אריין אין פּרעס, נאכדעם צעמאלט מען אים; מען נעמט שטריק און מען שלעפט מיט דעם שטיינער צו קענען ארויפלייגן אויף דעם זית, נאר אזוי קומט ארויס דער איל.

אזוי אויך די אידישע קינדער דארפן דורכגיין פארשידענע סארטן פלאג, ביז מען איז זוכה אויסצוטון די אומריינע קליידער וועלכע ברענגען אינז אַלע מניעות. און אזוי ווי מיר האבן אנגעהויבן אז אין חדר איז דא פארשידענע קינדער, קינדער גייען א סך מאל אדורך ביינונות און מען ווערט געטשעפעט און אראפגעקלאפט. דאס האט אבער א תכלית אויב פון דעם וועט ווערן "להעלות נר תמיד". מען שווייגט אפ די ביינונות און די נשמה ווערט אויסגעלייכטערט און מיר ווערן ווי א שיינע מנורה וואס ברענט שיינע ליכטעלעך.

זאל דער אויבערשטער העלפן אז די ליכטיגקייט פון די תורה און פון די צדיקים זאלן אונז באשיינען, אונזער נשמה זאל לייכטן און מיר זאלן האבן גוטע רצונות צו וועלן נאר דינען השם יתברך. מיר זאלן זען נאר די גוטע מעלות פון אונזערע חברים, און צוזאמען זיך שטארקן מיט די עצות פון הייליגן רבי'ן. ביז מען וועט זוכה זיין צו זען בקרוב די גאולה שלמה מיט אונזערע אויגן, אמן

"ויקחו אליה שמן זית זה" מיר אידישע קינדער דארפן נעמען און ברענגען פאר'ן צדיק - שמן זית זה.

וואס איז דאס דער שמן זית זה וואס מיר האבן א פליכט צו ברענגען פאר משה! דאס איז אונזערע גוטע מחשבות, אונזער דאווענען, לערנען און גוטע מידות וואס מיר אלע קינדער דארפן טון בהתקשרות צום צדיק - אז דער צדיק זאל קענען מיט דעם אנצינדן אונזער נשמה; אז אונזער מח און נשמה זאל ברענגען צום באשעפער אזוי ווי א ליכטעלע וואס ברענט אזוי שיין. ווייל נר ה' נשמת אדם, די נשמה איז אזוי ווי א ליכט.

וואס שטייט ווייטער אין פסוק? "פתית למאור - פתית מיינט צעשטויסן", מען דארף זיך לאזן קלאפן און ווערן צעשטויסן און דורכגיין פלאג און פארשידענע ביטערנישן, ביז מען איז זוכה אז דאס פלעמעלע זאל זיך אנכאפן אויף די נשמה. אזוי ווי דער זהר הקדוש זאגט

"אעא דלא סליק בה נהורא מבטשין לה, גופא דלא סליק בה נהורא דנשמתא מבטשין לה", א קלאץ - א גראבע שטיק האלץ וואס קען זיך נישט אנצינדן, דארף מען דאס צעקלאפן אויף קליינע שפענדעלעך! אזוי אויך א גוף וואס די ליכטיגקייט פון די נשמה ווערט נישט באלויכטן, דארף ער כאפן אפאר פעטשעלעך. עס איז נישט אזוי געשמאק צו כאפן א פאטש! דעריבער קען מען דאס אויפשוין און אנשטאט דעם זיך פלאגן מיט'ן טון מצוות, לערנען תורה און זיך שאקלען ביים דאווענען, וועט דאס זיין די קלעפעלעך וואס אונזער גוף וועט באקומען.

שבת'דיגע ליכט

עפעס א שיינ? "

אינדערצווישן זענען
 שוין די אידן פון שטעטל
 אריינגעקומען אין שול,
 עס קומט אריין עפעס א
 חשוב'ער איד, דער איד
 שטעלט זיך אויף זיין
 פלאץ, ער נעמט א סדור
 און לייגט עס אויף זיין
 סטענדער און הייבט אן
 מיט א געשמאק: "שיר

השירים אשר לשלמה..."

דער רבי, איז דאך א קליינטשיגער אינגל
 יעצט, ער שטופט זיך אריין אין סטענדער.
 דער איד זאגט אים גארנישט - ער לאזט
 אים זיצן דארט! אזא קליין אינגל וויל ער
 נישט טשעפענען...

אזוי ליגט דער רבי דארט און הייבט אן
 וויינען. ער וויינט און וויינט, טרערן גיסן
 זיך פון אים אפאר שעה, ביז זיינע אויגן
 ווערן שוין געשוואלן. פארנואס וויינט
 ער?! ער בעט דעם איבערשטן זוכה צו
 זיין צום שבת קודש.

עס איז שוין זייער נאנט צו שבת, דער
 רבי עפנט זיינע אויגן, עס דאכט זיך אים
 אז ער זעט שוין עפעס א ליכטיגקייט פון
 שבת... ווייל דער שמש אין שול האט
 שוין אנגעצוינדן די ליכט, און זיינע אויגן
 זענען געווען ביז יעצט פארמאכט און
 פארוויינט... הערשט יעצט האט ער זיך
 פארואיגט מיט א גוטן געפיל אז ער האט
 שוין באקומען עפעס אן אור פון שבת.

די מעשה איז געווען ווען דער רבי איז
 נאך געווען זייער אינג. דער רבי האט

ווען דער הייליגער רבי איז געווען א קליין
 אינגל פון בערך זעקס יאר, האט ער זייער
 שטארק געוואלט זיין אן ערליכער אינגל -
 א ירא שמים, און האט געוואלט מקבל זיין
 דעם שבת ווי עס דארף צו זיין.

פרייטאג ווען עס איז געווארן חצות איז
 ער געגאנגען געשיקט אין מקנה און זיך
 גאר שגעל גע'טוב'לט, ער האט נישט
 פארברענגט קיין איבעריגע מינוט אין
 מקנה.

אזוי ווי ער איז ארויס פון מקנה איז ער
 אהיים געגאנגען און זיך אנגעטון זיינע
 שבת'דיגע קליידער, און איז געגאנגען אין
 שול אריין.

אנקומענדיג אין שול האט ער זיך
 אנגעהויבן דרייען ארויף און אראפ ווייל
 ער האט געוואלט ממשיך זיין אויף זיך די
 קדושה פון שבת און באקומען זיין נשמה
 יתרה, וואס יעדער איד באקומט שבת
 קודש, אזוי גייענדיג אהין און אהער ווארט
 ער זאל שוין זען עפעס א ליכטיגקייט!
 אבער ער האט נישט געזען...

דאס קליינער אינגל בענקט זייער, "אפשר
 דאך וועל איך זוכה זיין צו עפעס א ליכט,

לאמיר זיך גרייטן, צום שבת שנעל געשווינד,
רוימען קערן, העלפן, אפילו איך בין א קינד,
צום באשעפער א תפלה, מיט טרערן פארגיסן.
זוכה זיין שפירן, א שבת-טעם א זיסן.

אי, שבת, שבת.

הטעימנו - טעם שבת

הטעימנו, דעם גאר געשמאקן טעם

פון דעם שבת, דער הייליגער פלאם

אונז דערצייילט די מעשה, צו זען די
תמימות פון אזא קליין אינגל ווען
ער בעט דעם אויבערשטן א געבעט
וואס געווענליך קליינע קינדער,
בעטן נישט אעלכע תפלות... אבער
דער רבי וויל אויך אז אונז קליינע
און גרויסע קינדער זאלן זוכה זיין
צו זען און שפירן א טעם אין שבת.

(א גראם אויף די שנעלע שטיקל פון
להתענג, וואס מען זינגט נאך מעין
עולם הבא)

??

שאלות צו פרעגן
פון די קינדער:

בערך וועלכע
שעות אין טאג
האט זיך דער רבי
אנגעטון שבת'דיג?

פארוואס האט דער
טאטע געלאזט דער
רבי זאל זיצן אין
זיין סטענדער?

פארוואס האט דער
רבי געוויינט?

וואס איז געווען
די ליכטיגקייט
וואס דער רבי האט
געזען?

וואס ווילסטו בעטן
פון אויבערשטן?

הייליגער באַשעפער, איך קום צו דיר מיט אַ תּפֿלה. דו טוסט דאָך מיט אונז נָסִים און וואונדער אין יעדן דור, יעדן טאָג צו יעדער צייט און יעדע שעה. לערן מיר מיט דיין באַגעדיגקייט, זיי מיר מִזְכָּה איך זאל זוכה זיין צו אַ גאַנצע 'שְׁמַחַת פּוּרִים' מיט אַן אַמֶּת, און זוכה זיין זיך זייער זייער שטאַרק פֿרייען מיט'ן גאַנצן האַרץ און זעל אין די פּוּרִים טעג, און אויף אַ גאַנץ יאר, מיט אַ פֿרייד וואס האט נישט קיין פֿרעג. ראַטעווע מיר פון די קלִיפּה פון הַמֶּן עֲמֻלָּק, און איך וויל זוכה זיין צו די הייליגקייט פון מַרְדֵּכַי הַצַּדִּיק און אַסְתֵּר הַמַּלְכָּה

אַ תּפֿלה פֿאַר פּוּרִים

די צוועלעפטע מעשה (9) - פון דער בעל תפילה

- א. וועגן וועלכע זאך איז געווען כדאי אז די אנשי המלך זאלן וועגן צושפרייט?
 - כדאי צו טרעפן דער מלך מיט זיינע מענטשן
 - צו ארויס נעמען די מדינה פון תאוות ממון
 - ביידע תשובות זענען ריכטיג
- יא. וועלכע כתות איז גרינגער צוריק צו קערן צום אמת?
 - די מדינה של עשירות
 - אלע כתות חוץ פון חכמה
 - אלע כתות חוץ פון תאוות ממון
- יב. צו וועלכע מדינה זענען זיי נאכדעם אנגעקומען? און ווער איז זייער קעניג?
 - צו די כתה פון חכמה און דער חכם איז זייער קעניג
 - צו די כתה פון דיבור און דער מליץ איז זייער קעניג
 - צו די כתה פון שמחה און דער אהב נאמן איז זייער קעניג
- יג. שאלת זכות: איבער וועלכע פלעצער איז דער מליץ נישט אריבער?
 - איבער דעם פלאץ פון דער בעל תפלה און דער גבור
 - און דער ממונה
 - אין די מעשה שטייט נישט איבער וועס ער איז אריבער
 - איבער די פלאץ פון דער חכם און דער אהב נאמן
- יד. אין וועמענס זכות האבן זיי אנגעהאנגען דאס אז זיי טרעפן זיך צוזאם?
 - פון דעם גבור
 - פון דעם ממונה
 - פון דעם בעל תפלה וואס איז שטענדיג מתפלל אויף דעם
- טו. צו וועלכע מדינה זענען זיי נאכדעם אנגעקומען? און ווער איז זייער קעניג?
 - צו די כתה פון חכמה און דער חכם איז זייער קעניג
 - צו די כתה פון דיבור און דער מליץ איז זייער קעניג
 - צו די כתה פון שמחה און דער אהב נאמן איז זייער קעניג
- טז. שאלת זכות: וויס'ט פון די אנשי המלך צענען געשאנען?
 - פנינע - דער טבור, דער ממונה, דער בעל-תפילה, דער חכם, און דער אהב נאמן
 - פקס - דער טבור, דער ממונה, דער בעל-תפילה, דער חכם, דער מליץ, און דער אהב-נאמן
 - ליפן - דער טבור, דער ממונה, דער בעל-תפילה, דער חכם, דער מליץ, דער מליץ, און דער אהב-נאמן

- א. וואס ענטפערן די מדינה של עשירות פאר דער ממונה ווען ער פרובירט זיי אויפבויען דעם אמת?
 - אונז ווילן נישט הערן
 - אדרבה נעמט אונז ארויס פון אונזער נארישקייט
 - זיי האבן גלייך אפגעלאזט תאוות ממון
- ב. וועלכע עצה האט זיי דער ממונה געגעבן?
 - אז מיזאל גיין צום די פון דעם חכם
 - אז מיזאל גיין צום בויען פון דעם גבור
 - אז מיזאל גיין צום פלאץ פון דעם שווערד
- ג. וועמען האבן זיי מיטגעשיקט מיט דעם ממונה?
 - די עשירים וואס זענען ביי זיי גאטין
 - די ארימע לייט וואס זענען ביי זיי חיות
 - די פשוטע מענטשן
- ד. שאלת זכות: וואס איז געווען די כוונה פון דעם ממונה מיט'ן גיין צום שווערד?
 - צו ארויס נעמען די מדינה של עשירות פון תאוות ממון
 - צו טרעפן דעם מלך מיט ליינע אענטשן
 - ביידע תשובות צענען ריכטיג
- ה. האבן די מענטשן פון מדינה של עשירות געוואוסט אז דער גבור איז מיט זיי?
 - זיכער
 - נאר איינער האט געוואוסט
 - זיי האבן נישט געוואוסט
- ו. וואס האט דער בעל תפלה געטוהן ווען ער האט געהערט אז זיי גייען?
 - ער איז געבליבן אויף זיין פלאץ דאווענען
 - ער איז צוריק ארויס חוץ לישוב
 - ער איז אויך געגאנגען מיט זיי
- ז. צו וועלכע מדינה זענען זיי נאכדעם אנגעקומען? און ווער איז זייער קעניג?
 - צו די כתה פון חכמה און דער חכם איז זייער קעניג
 - צו די כתה פון דיבור און דער מליץ איז זייער קעניג
 - צו די כתה פון שמחה און דער אהב נאמן איז זייער קעניג
- ח. פארוואס האט דער חכם נישט אריינגעקוקט אין יד?
 - ווייל ער איז געווען בעער פון די רוח סערה
 - ווייל דאס איז נאר פאר'ן מלך
 - ווייל ער האט נישט געהאט די יד
- ט. איבער וועלכע פלעצער איז דער חכם נישט אריבער?
 - איבער דעם פלאץ פון דער בעל תפלה און דער גבור
 - און דער ממונה
 - אין די מעשה שטייט נישט איבער וועס ער איז אריבער
 - איבער דעם פלאץ פון דער מליץ און דער אהב נאמן

מישנתם יאדר מרבין בשמחה

חיינו מעשה'לע

ברענט אריין א שמחה בעז'ה פאר אלע קינדער
און די גאנצע משפחה

ספרים
על
החיים

דא צובאקומען